

A Győri Ítéltábla a Dr. Ny P Ügyvédi Iroda által képviselt **felperesnek** a Dr. N Á PálÜgyvédi Iroda által képviselt **alperes** ellen személyiségi jog megsértésének megállapítása és egyéb iránt indított perében a Veszprémi Törvényszék 2018. április 25. napján kelt 5.P.20.451/2017/23. számú ítélete ellen a felperes által 24. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyalás alapján - meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú ítélet megfellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatja, és az alperes által a felperes részére fizetendő sérelemdíj összegét 200.000 (Kettőszázezer) forintra felemeli.

Ezt meghaladóan az elsőfokú ítélet megfellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az illetékügyben eljáró hatóság felhívására az állam javára 64.000 (Hatvannégyezer) forint feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket, a fennmaradó 12.000 (Tizenkettőezer) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Köteles a felperes megfizetni az alperesnek 15 napon belül 15.000 (Tizenötezer) forint másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a **KKésSzK** Non-profit Kft. - a továbbiakban: Kft. - tulajdonosa 96 %-ban az alperes, 4 %-ban a **települési F S** Egyesület. A Kft. alapvető célja a **K V**, valamint a **Sz N** Múzeum működtetése, fenntartása, látogatók számára való bemutatása. A Kft. közhasznú szervezetként és non-profit gazdasági társaságként működik.

2012. október 28. napjától 2017. október 27. napjáig szóló megbízás keretében a felperes pályázat alapján a Kft. ügyvezetője lett ö Önálló cégjegyzési és intézkedési joggal. A felperes és a Kft. között 2012. október 25. napján munkaszerződés jött létre.

A Kft. és a **FSZI** Kft. között 2016. év folyamán megrendezésre kerülő történelmi edukációs és kulturális programok szervezése, eseményeinek reklámozása, kivitelezése céljából 2015 áprilisában megállapodás jött létre. A megbízás időszaka 2016. januártól augusztusig terjedt, a havi nettó megbízási díj 153.125 forint volt. A szerződés alapján 2016. évben 1.555.750 forint került kifizetésre.

A felperes, valamint az alperes jelenlegi polgármestere közötti eleinte jó kapcsolat 2012. évben megromlott. Az alperes képviselő-testülete 103/2016. (IX.20.) képviselő-testületi határozatában módosította a Kft. társasági szerződést, kettős ügyvezetést és együttes cégjegyzési jog mellett társügyvezetőt bízott meg 2016. szeptember 20. napjától 2017. október 27. napjáig terjedő időtartamra. A társügyvezető megbízatásáról 2017. január 27. napján lemondott.

Az alperes polgármestere 2017. január 10. napján elektronikus levélben hívta fel a felperest arra, hogy 2015. és 2016. évekre vonatkozóan a Kft. mérlegét a pénzügyi, vagyoni helyzetének változására vonatkozó kimutatásokat, beszámolókat kézbesítse a Kft. tagjai részére 2017. január 17. napjáig. A felperes 2017. január 18. napján megküldött elektronikus levelében tájékoztatta az alperes polgármesterét, hogy a társügyvezetővel fennálló együttműködési nehézségekre tekintettel nem tudja garantálni, hogy a 2017. évi üzleti terv 2017. január 31. napjáig elkészül. Aggályosnak értékelte tagi vagy banki forrás hiányában a Kft. finanszírozhatóságát 2017. februártól április hónapok közötti időszakra. 2017. január 30. napján kelt elektronikus levelében a felperes arról tájékoztatta a Kft. tagjait, hogy a 2016. december 31-i pénzügyi helyzetre figyelemmel cash-flow probléma az, hogy a 2.745.000 forint pénzeszköz a januári és februári kifizetésekkel február 12. után minimálisra csökken, ezért gondoskodni kell a február-március havi bérek és egyéb költségek fedezetéről.

A Kft. taggyűlése 2017. január 27. napján akként döntött, hogy a felperes által kezdeményezett hitelfelvételhez addig nem járul hozzá, amíg az alperes 2017. évi belső ellenőrzési terve szerinti belső ellenőri jelentés el nem készül. A taggyűlés akként rendelkezett a határozatában, hogy a felperes 2017. február 15-ig készítse a Kft. 2017. évi üzleti tervét, illetve a pénzügyi helyzetéről 2017. január 30-ig tájékoztassa a tagokat.

Határozatában az alperes is kérte, hogy a Kft. valós vagyoni helyzetének megismerése érdekében 2015. és 2016. évi teljes könyvelési anyagot 2017. február 1-jéig bocsássa a felperes a rendelkezésre. Egy 2017. február 1-jén kelt átvételi elismervény szerint a Kft. 20 mappa terjedelemben átadta a 2015., 2016-os könyvelés anyagát az alperesnek.

Az alperes 37/2017. (II.14.) számú képviselő-testületi határozatával a 2012. november 30. napján, illetve 2014. április 14. napján létrejött - a várra és a múzeumra vonatkozó - üzemeltetési szerződések megszüntetéséről határozott azzal, hogy vár, ajándékbolt és múzeum biztonságos üzemeltetését 2017. március 1. napjától 2017. december 31. napjáig a képviselő-testület saját maga kívánja ellátni. A felperes 2017. február 24. lemondott ügyvezetői megbízatásáról és azonnali hatállyal felmondta a munkaszerződését is.

Az alperes 2017. március 7. napján kötelezettséget vállalt a Kft. részére 1.000.000 forint tagi kölcsön nyújtására, majd 92/2017. (V.23.) képviselő-testületi határozatával elfogadta a belső ellenőr által 2017 áprilisában elkészített a Kft-t érintő jelentést.

Az alperes honlapján - a **település.hu** weboldalon - 2017. március végén, de a peradatok alapján pontosabban meg nem állapítható időpontban az alperes egyetértésével és hozzájárulásával „**K V: Kifizettük a béreket a „csődbe ment” vállalkozásnál (Ba)**” címmel az alábbi közlemény jelent meg (a továbbiakban: közlemény):

„Az önkormányzat non-profit kft-jének volt ügyvezetője azonnali hatállyal mondott le februárban a cég vezetéséről, a vár üzemeltetését pedig önkormányzati szakfeladatként vette át a település önkormányzata. alperes neve március hó elején, határidőre fizette ki a **K V** dolgozóit, annak

ellenére, hogy a gazdasági társaság készpénz keretében és a bankszámlán összesen alig volt 280.000,- Ft. A Non-profit Kft. május végéig kinevezett ügyvezetője beszámolt a testületnek az átadás-átvételről. Dr. **W-J T** jegyző a március 21-i testületi ülésen hangsúlyozta: „gyakorlatilag egy csődbe ment vállalkozásnak lehet minősíteni a non-profit kft-t”. A következő megállapításokat tette **Cs T** ügyvezető asszony a legutóbbi testületi ülésen, beszámolójában: a vár készpénz-állománya február 28-án 136.252,- Ft volt, felperes neve ügyvezető átadott egy SIM-kártyát, 6 db kulcsot, riasztókódokat, tárgyi eszköz-leltárral a vár nem rendelkezett (kiállítási tárgyakról, technikai eszközökről, árukészletről stb.), a **volt ügyvezető nyilatkozata szerint nincs külső tartozása, „emlékei szerint” 70.000,- Ft „lehet” a bankszámlán (valójában 150.000,- Ft volt, a külső tartozásról szóló kijelentés hamar megdőlt) (Bb)**, nem a falu tulajdona a vár facebook-oldala, hanem **NY A-né, az átadásnál jelenlévő önkormányzati dolgozók bejárták a várat, „iszonyatos” rendetlenséggel szembesültek (fotódokumentációk készültek), különösen a volt igazgató irodájában (Bc)**, a leltározást az önkormányzat dolgozói, pénzügyi munkatársai napokon át tartó munkával a fellelhető eszközökről részletes leltárt készítettek, az ajándékboltban található eszközök értéke kb. 700.000,- Ft, az önkormányzat segítségével határidőre át lettek jelente a dolgozók és a februári munkabérek is rendezve lettek, az átadás-átvételkor tett volt ügyvezetői nyilatkozat, miszerint a Non-profit Kft. „nem tartozik senkinek”, néhány napon belül dőlt meg: a **B-B TDM-től** fizetési felszólítás érkezett a várhoz, miszerint a non-profit kft. 570.000,- Ft-tal tartozik a cégnek, „nem felel meg a valóságnak az az állítása sem felperes nevenek, mely szerint nem kötött senkivel sem 2017-re szóló megállapodásokat (Bd). **T T**-al 2016 januárjától kötött bérleti szerződést a Történelmünk Nagyjai Kiállítás bérlésére, amely 2016. december 31-vel járt volna le, de egy automatikus hosszabbítás lépett életbe, mert december elején lett volna lehetőség a szerződés bontására. Ezt az ügyvezető úr nem tette meg, így havi 140.000,- Ft bérleti díjat kell fizetnünk (...).” **T** úrral ugyancsak a várnyomdára van szerződés havi 60.000,- Ft bérleti díjfizetés mellett. Ez ugye összesen évi több, mint 2.000.000,- Ft lenne, ha az új vezetés nem intézkedne a szerződés megszüntetéséről, a **F Sz I Kft**-ének (képviselője **T M**, számos cikket ő készített korábban, és ez a cég intézett egy kitüntetést is) „médiakampányra” havonta (!) 153.125,- Ft-ot fizetett 2015 áprilisa óta a non-profit kft. Itt két oldalas szerződés készült, második oldalon az aláírások, vállalási díj, az első oldalon (amely nincs összetűzve a második oldallal, aláírási szignó nincs rajta...) pedig a megbízás időszaka szerepel. **Ez a szerződés tehát szintén majdnem eléri a 2.000.000,- Ft-ot éves szinten. A szerződés megszüntetése érdekében intézkedés történt (Be)**, a **M**-udvarral nem talált szerződést az új ügyvezető és bérleti díj beszédéről sem számlákat. **A büfé üzemeltetőjével korrekt, átlátható szerződés készül a napokban (Bf)**, a **V Kft.** laptopját „szakértő” 2016. nyár végén selejtezésre javasolta. Így számítógépe jelenleg nincs a non-profit kft-nek, új könyvelőt bízott meg a kft. új vezetője (**M V K**), aki az önkormányzat pénzügyi vezetője is, így **garantált lesz az átlátható és jogszerű gazdálkodás (Bg)**, elkészült a 2017-es pénzügyi terv, melynek célja a veszteség nélküli üzemeltetés (ezt a testület egyhangúlag fogadta el március 21-én), a gazdasági társaság a GINOP-programból tud munkaerőt foglalkoztatni és ezzel segíteni az önkormányzat feladatait szabályszerű együttműködési szerződéssel, a felügyelő bizottság (FB., 2016 áprilisától írásban kérte a volt ügyvezetőt az átlátható gazdálkodásra) és a non-profit kft. között szoros együttműködés alakul ki, az FB negyedévente kap részletes beszámolót.

Az önkormányzat dolgozói beszámoltak az alábbiakról: **rendeződtek (Bh)** a pénztárgépek és terminálok, az ajándékboltba megkezdődtek az ajándékbolt bizományi és a vár programszerződéseinek előkészítései, a non-profit kft. volt könyvelőjét **február 7-e óta kéri a főkönyvi kivonat átadására (Bh)**, de ez még a március 21-i testületi ülés napjáig sem történt meg. E dokumentum nélkül nehezen tudja elkezdni a független belső ellenőr munkáját, hiszen a FB. és a testület április végéig május elejéig szeretne a belső ellenőrtől teljes képet adó jelentést kapni (a belső ellenőrzést törvényi kötelezettség függetlenül minden helyi eseménytől).

A vár önkormányzati szakfelügyeletként üzemeltetett **K V** felelős önkormányzati dolgozói bemutatták az üzemeltetési koncepciót, benne számos változással, új partnerekkel, programokkal, amelyeket a képviselő-testület megtárgyalt és egyhangúlag elfogadott. A koncepció letölthető innen: [varkoncepcio](#).

felperes neve ügyvéddel (dr. **Ny P**) írásban kereste meg a non-profit kft-t és 3.000.000,- Ft kifizetését kéri (peren kívüli megegyezéssel) tekintettel arra, hogy szerinte őt ellehetetlenítették. A képviselő-testület a levelet dr. **N Á** ügyvédhez irányította a volt ügyvezető megkeresését. Az önkormányzat dolgozói és a képviselő-testület hangsúlyozta: a település célja, hogy a **K V** és a Non-profit kft. úgy üzemeljen, hogy az átlátható, transzparens gazdálkodást és év végére tisztes nyereséget jelentsen **Településnek**"

A **Települési H** időszaki kiadvány (a továbbiakban: cikk) 2017. nyári számában „**K Non-profit kft., 2015-2016., belső ellenőr: hanyagul kezelt pénzügyek**” (C1) címmel a következő tartalmú cikk jelent meg: „Az Államháztartási Törvény értelmében az önkormányzat köteles intézményeit független belső ellenőrrel vizsgálni a gazdálkodás szabályosságának ellenőrzése érdekében. Az önkormányzat 2016 novemberében elrendelte, a munkát 2017 januárjában megkezdte a független belső ellenőr. felperes neve ügyvezető ez év februárjában felmondott a cég vezetéséről. A 2015-2016. esztendő vizsgáló belső ellenőri jelentés az elmúlt időszakról feltárta többek között az alábbiakat (idézve a jelentést). Több 200.000,- Ft feletti kifizetéshez nem csatoltak megállapodást, nem lehet megállapítani, hogy pontosan milyen gazdasági esemény is történt, a várat üzemeltető kft. kifizetéseinek szűrőpróbaszerű ellenőrzése során a nagyobb összegű kifizetések számláinál nincs szerződés, teljesítési igazolás, azon kifizetéseknél, ahol volt szerződés, a kifizetett összeg nem egyezik a szerződésben foglalt díjazással, a megállapodás szerinti díjazás nincs összhangban a kiállított

számlával. Több bizonylaton utólagos javítások vannak, a készpénzes kifizetésekhez nem csatoltak bizonylatot (pl. 887.000,- Ft-os építőipari, gipszkarton-munkálatok, nyílászáróbeállítása). 1.680.000,- Ft-os kiállítás-bérlet kifizetési díjának számláinál sok esetben a teljesítési dátumok utólagosan javítottak, főkönyvi kartonon sem az a dátum szerepel, mint az alapbizonylaton. A kft. az ellenőrzéshez szükséges pénztárjelentést nem adta át, nem csatolt bizonylatokat, nem ellenőrizhető a készpénz-állomány; a társaság a készpénz-kezelésnél nem tartja be a bizonylati rendet és a bizonylati fegyelmet. A készpénz-kezelése, a készpénzállománya nem ellenőrizhető, a belső ellenőrzés részére nem adták át a pénztári jelentést, a társaság alapításánál a cél a non-profit jelleg. Ezért elengedhetetlen a gazdálkodás átláthatóságának, szabályozottságának, gazdasági eredményének alátámasztása, elengedhetetlen a számviteli fegyelem és a bizonylati rend betartása. A belső ellenőr május 23-i testületi ülésen - írásbeli jelentése mellett - szóban is beszámolt a non-profit kft. gazdálkodásáról kiemelve, hogy **a volt cégvezető a társaság pénzügyeit rendkívül hanyagul kezelte**” (C2).

Ugyanezen cikk 2017 júniusában megjelent a [település.hu](#) hivatalos önkormányzati honlapon is.

* * *

Felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy a tényállásban Ba, Bb, Bc, Bd, Be, Bh, valamint C1 és C2 jelzéssel ellátott kitételekkel az alperes megsértette jó hírnevét, míg a Bg kitéttel a becsületét. Kérte az alperes eltiltását a további jogsértéstől, és elégtételadásra kötelezését oly módon, hogy saját költségén a [település.hu](#), a [településma.hu](#) internetes felületeken, valamint a **Települési H** időszaki kiadványban az eredeti közléssel azonos helyen és tipográfiai kiemeléssel

tegyen közzé olyan nyilatkozatot, melyben elismeri, hogy az általa nyilvánosságra hozott állítások valótlanok. Kérte a 2017. márciusi és a 2017 nyarán elkövetett jogsértés vonatkozásában 500.000-500.000 forint, együttesen 1.000.000 forint sérelemdíj valamint perköltség megfizetésére kötelezni az alperest.

* * *

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a Bc, Bd, Bg kitételek vélemény-nyilvánításnak tekintendők, kifejezőmódjukban sem sértőek. A Bg kitételben részletezettek a jövőre vonatkozó kijelentések, melyek felperesre nézve nem tartalmaznak állítást. A többi kitételben szereplő tényállítás pedig megfelel a valóságnak.

* * *

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletében megállapította, hogy a **település.hu** internetes oldalon 2017. március végén közzé tett „Kifizettük a béreket a „csődbe ment” vállalkozásnál” című közleményben **annak valótlan állításával, hogy**

- a volt ügyvezető nyilatkozatai szerint nincs külső tartozása, „emlékei szerint” 70.000,- Ft „lehet” a bankszámlán (valójában 150.000,- Ft volt, a külső tartozásról szóló kijelentés hamar megdőlt),
- az átadásnál jelenlévő önkormányzati dolgozók bejárták a várat, „iszonyatos” rendetlenséggel szembesültek különösen a volt igazgató irodájában,

továbbá annak hamis színben való feltüntetésével, hogy

- kifizettük a béreket a „csődbe ment” vállalkozásnál,
- nem felel meg a valóságnak az az állítása sem felperes nevenek, mely szerint nem kötött senkivel sem 2017-re szóló megállapodásokat,
- a **F Sz I** Kft-vel kötött szerződés majdnem eléri a 2.000.000,- forintot éves szinten. A szerződés megszüntetése érdekében intézkedés történt

az alperes megsértette a felperes jó hírnévhez fűződő jogát.

Eltiltotta az alperest a további jogsértéstől, kötelezte elégtétel adásaként, hogy az ítélet jogsértést megállapító rendelkezéseit 15 napon belül tegye közzé a **település.hu** internetes oldalon, továbbá, hogy a felperes részére 15 napon belül fizessen meg 50.000 Ft-ot. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította.

Kötelezte a felperest, hogy az alperes részére 15 napon belül fizessen meg 35.560 Ft perköltséget. Kötelezte a felperest, az államnak felhívásra fizessen meg 46.800 Ft eljárási illetéket, egyúttal megállapította, hogy az ezt meghaladóan felmerült 13.200 Ft illetéket az állam viseli.

Az ügynevezett bizonyíthatósági teszt alapján elkülönítve a kereset tárgyát képező kitételeket (BDT2012.2653.) a Ba, Bb, Bc, Bd, Be, Bf kitételeket és a Bh kitétel második fordulátát, valamint a C1 és C2 kitételeket minősítette tényállításnak, míg a Bg kitétel vélemény-nyilvánításnak. Rámutatott, hogy a Bh kitétel első fordulata személyiségi jogsértés körében nem értékelhető, mert nem a felperes személyére vonatkozó tényállítást tartalmaz, de vélemény-nyilvánításnak sem minősül.

Az egyes kitételeket a PK 12. számú állásfoglalás II. pontja és a PK 13. számú állásfoglalás I. pontja, illetve az Alkotmánybíróság 36/1994. (VI.24.) AB számú határozatának szempontrendszere fényében értékelve rámutatott, hogy **a Ba, Bb, Bc, Bd, Be kitételek vonatkozásában sértette meg a felperes jó hírnevét az alperes.** A Bf, Bg kitételeket, illetve a Bh kitétel második részét nem tekintette jogsértőnek, mivel azok nem vonatkoznak a felperesre. **A Bb, illetve Bc kitételek tényállítások, azok való voltát a perben az alperes nem bizonyította.** A Ba, Bd, Be tényállítások vonatkozásában kiemelte, hogy **releváns részletek ismertetése nélkül (elhallgatással) és megtévesztő csoportosítással** közölt olyan való tényeket, melyek e formában az olvasók számára téves következtetés levonására adhattak alapot. A cikből olyan lényeges részletek nem derülnek ki, melyek a történetet más megvilágításba helyezhetik és az így kialakuló hamis látszat alkalmas a felperes megítélésének hátrányos befolyásolására.

A közleményből nem derül ki, hogy a felek milyen feltételrendszer, elvárások mentén és milyen körülmények által behatároltan működtek együtt, illetve együttműködésük milyen okból futott zátonyra. A felperes tevékenységének minősítése során az alperes több lényeges tényállási elemet elhallgatott, így azt, hogy a Kft. esetében a bevételi források nem egyenletesek az év minden szakában, ezért a Kft. már a korábbi időszakban is minden év végén rendszeres likviditási problémákkal küzdött. A per tárgyát képező időszakban e likviditási probléma kezelésére a felperes által a korábbi években is igényelt hitel biztosítása 2016., 2017. fordulóján nem történt meg, az alperes csak 2017. március 7. napján (felperes felmondása után) adott tagi kölcsönt a pénzügyi helyzet kezelésére. Nem utalt az alperes a kettős ügyvezetéssel összefüggésben a felperes által is felvetett vélt vagy valós aggályokra, a vár és az ajándékbolt, valamint a múzeum üzemeltetésének alperes általi átvételére, valamint arra sem, hogy a felperes lemondásának időpontjára (2017. február 21.), illetve a közlemény időpontjában már megszűnt a **F Sz I** Kft-vel kötött megbízási szerződés (mely 2016. január-augusztus hónapokra vonatkozott), nem utalt a **T T** a 2016 januárjától kötött bérleti szerződés automatikus meghosszabbodást eredményező rendelkezésével kapcsolatos alperesi elvárásokra.

A C1 és C2 számú tényállításokat valónak fogadta el az elsőfokú bíróság, utalt arra, hogy azok vélemény-nyilvánítással átszöttek. Kiemelte, hogy e tényállítások való voltát alátámasztotta **M-né V K** tanúvallomása (21. számú jegyzőkönyv 3. oldal 5. bekezdés), a belső ellenőrzésről készült jelentés (3. számú irat), valamint az ellenőr 2017. május 23-i szóbeli beszámolója. Rámutatott, hogy a kifogásolt közlést nem a szövegből kiragadva, hanem környezetében kell értelmezni, és nem a tételes jogi (pl. büntetőjogi vagy gazdasági jogi) definícióból kell kiindulni, hanem a kijelentéshez tipikusan társuló köznyelvi értelemből. A közvélemény vélekedése szerinti hanyag pénzkezelés jóval tágabb fogalom, mint a Btk. szerinti tényállás. A „hanyagul” kifejezés véleményt is tükröz, melynek a belső ellenőrzés ténymegállapításaiból kitűnően - melyet a cikk részletesen ismertetett - van ténybeli alapja is, ezért önkényesnek nem minősül.

Arra hivatkozással, hogy a perbeli esetben nem zárható ki a jogsértés megismétlődése a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés b.) pontja alapján **eltiltotta** az alperest a további jogsértéstől, és a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés c.) pontja alapján **elégtétel adására kötelezte** saját költségén a jogsértéssel azonos nyilvánosság biztosítása mellett. A **sérelemdíj igény** kapcsán utalt a Ptk. által értékelni rendelt szempontokra és annak kettős funkciójára (kompenzációs szerep és magánjogi büntetés). Értékelte, hogy a jogsértőnek talált 2017. márciusi közlés az alperes hivatalos internetes oldalán jelent meg, mely olvasóközönséggel rendelkezik, így széleskörű nyilvánosságot érint. Mindezek alapján akként foglalt állást, hogy a felperes által érvényesített sérelemdíj összege eltúlzott, azt is figyelembe vette, hogy a Bb és Bc azonosítójú kitételek kivételével a jogsértőnek talált kitételek nem valótlán tényeket közöltek, hanem a való tényeket tartalmaztak megtévesztésre alkalmas módon. Az

ügynevezett köztudomás-doktrína felhívása mellett rámutatott, hogy ahhoz kapcsolódó hátrányszintet meghaladó és a sérelemdíj összegszerűsége körében értékelendő hátrányt a felperes a perben nem bizonyított, ezért a jogsértés kapcsán a felperest ért köztudomású pszichés hátrányokat figyelembe véve 50.000 forintban találta alaposnak a felperes igényét.

A perköltségről és a feljegyzett kereseti illetékről a felperesre terhesebb 22-78 %-os perveszteségi arány szerint határozott a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján azzal, hogy az alperes személyes illetékmentessége folytán az alperesi perveszteségre eső kereseti illetéket az állam viseli.

* * *

Az elsőfokú ítélet részben történő megváltoztatása iránt a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben a 2017. márciusi jogsértés vonatkozásában további 450.000 forint sérelemdíjban kérte marasztalni az alperest, e cselekmény kapcsán nem érintve az elsőfokú ítélet keresetét részben elutasító egyéb rendelkezéseit. A 2017 nyarán elkövetett jogsértés vonatkozásában keresete szerint kérte az alperest elégtételadásra kötelezni, valamint 500.000 forint sérelemdíj és annak 2017. június 1. napjától számított törvényes késedelmi kamata megfizetésére kötelezni.

Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság megfelelő részletességgel feltárta a tényállást, de abból részben helytelen következtetést vont le, másrészt nem értékelte megfelelően, hogy az alperes vele szemben egy folytatólagos, kifejezetten célzatos lejárató kampányt folytatott. Emellett nem csak a sérelemdíj reparációs funkciójára, hanem prevenciós jellegére is figyelemmel kell lenni, ehhez képest pedig olyan alacsony összegben határozta meg azt az elsőfokú bíróság, amely mellett az rendeltetését nem tudja betölteni így az elsőfokú ítélet részben megalapozatlan, részben jogszabálysértő.

Az elsőfokú bíróság az új Ptk. alapján kialakulóban lévő bírói gyakorlatot semmibe vette, **az első jogsértés kapcsán javára megállapított sérelemdíj összege megalázóan alacsony,** annak mértéke a felperest kifejezetten nevetségessé teszi. A szankció így preventív funkciót nem tölt be, ami ellentétes a sérelemdíj rendeltetésével, különösen azt figyelembe véve, hogy a sérelemdíj és a felperesre terhelt eljárási költségek egyenlege a felperesre nézve negatív. Utalt arra, hogy a bírói gyakorlatban 50.000 forintnál alacsonyabb mértékű sérelemdíjat általában nem ítélnék meg, ilyen minimális sérelemdíjat is legfeljebb szűk körben elkövetett alapeseti rágalmozás és becsületsértés esetén alkalmaznak. Amennyiben - mint a perbeli esetben - a jó hírnév sérelme nagy nyilvánosság előtt valósul meg, és valakinek a szakmai kvalitásával vagy munkatevékenységével összefüggő, úgy a bírói gyakorlat szerint több százezer forint a sérelmet szenvedett megillető sérelemdíj összege (100.000-3.000.000 forint közötti összeg).

Értékelendő a konkrét esetben, hogy a felperes a helyi és regionális közéletben közismert személy, a sérelmezett közlés nagynyilvánosság előtt történt, a felperes környezetére (lakókörnyezetére, baráti, ismeretségi körére) hatást gyakorolt. A jogsértés ismétlődő volt, sőt fokozódott, ugyanis a második közlemény sokkal súlyosabban jogsértő volt, mint az első. Értékelendő az is, hogy a sérelmet nem egy magánszemély, hanem önkormányzat okozta, mely helyi közhatalmi jogosítványok gyakorlója, így a helyi nyilvánosságban ehhez illő képzetek kapcsolódnak.

Az elsőfokú bíróság által elvárt hátrány bizonyítás a Ptk. rendelkezéseivel ellentétes, ugyanis a Ptk. 2:52. § (2) bekezdése szerint a sérelemdíjra való jogosultsághoz a hátrány bekövetkeztének bizonyítása nem szükséges. Rámutatott, hogy az alperes kimentésre alapot adó körülményt nem jelölt meg, nem igazolt, a sérelemdíj igényt összegszerűségében nem, csak jogalapjában vitatta, így a kereset szerinti sérelemdíj igényt az elsőfokú bíróság nem mérlegelhetett volna felül, ezzel mintegy

az alperes helyett védekezve. Az elsőfokú bíróság az elkésett és eredménytelen alperesi védekezést támogatva, lényegében a felperest büntette meg.

A második jogsértés vonatkozásában az elsőfokú bíróság nem tett eleget a Pp. 221. §-a szerinti indokolási kötelezettségének sem, e keresetrészt egyetlen mondatral intézte el. **A második jogsértés C1 és C2 kitétele** az alperes által alkalmazott megfogalmazásban a laikus számára akként értelmezhető, hogy hanyag kezelést valósított meg, mely **büntetőjogi kategória**. E szövegezéssel a cél nem a közvélemény tájékoztatása, vagy vélemény-nyilvánítás volt, hanem a felperes lejáratása. Az alperes egy tudatosan hamis közléssel a bizonylati fegyelemre vonatkozó állítást végletesen torzítva bűncselekmény felperesi általi elkövetését állítja.

Az alperes nem tudta igazolni a perben, hogy a társaság pénzügyeit hanyagul kezelte volna a felperes, s azt sem, hogy e közlés mások véleményének átvétele. A képviselő-testületi ülésen ugyanis ilyen állítás nem hangzott el, annak jegyzőkönyve azt nem tartalmazza. Az alperes által benyújtott hangfelvételen sem az hangzik el, hogy a Kft. pénzügyeit a felperes hanyagul kezelte, hanem azt, hogy a Kft. készpénzforgalmának bizonylatait kezelte hanyagul. A belső ellenőr a felperesi tevékenységgel összefüggésben arra akarta felhívni a figyelmet, hogy mire kell odafigyelni, és nem megrovó hangvételben tájékoztatta a jelenlévőket a felperes tevékenységről.

E második közlemény nem minősíthető ténybeli alappal rendelkező vélemény-nyilvánításnak. A tényközlések úgy jelennek meg, mintha a belső ellenőr állításait adná közre szó szerint, ami ebben a formában (valótlan és manipulatív) tényállítás lenne, de a perbeli esetben az elsőfokú bíróság által fennállónak tekintett ténybeli alap is hiányzik, semmilyen ténybeli és jogi alapja nincs annak, hogy bűncselekmény elkövetésével vádolják.

* * *

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte, utalva arra, hogy az alkalmazott sérelemdíj mértéke megfelel a bírói gyakorlatnak, s a bírói mérlegelés adott esetben vezethet arra is, hogy a jogsértőt nem kötelezik sérelemdíj megfizetésére. (BH 2016.241)

* * *

A felperes fellebbezése kisebb részben - a rendelkező részben foglaltak szerint - alapos, ezt meghaladó körben nem alapos.

Mindenekelőtt arra mutat rá az ítélet tábla, hogy a 2017. márciusi (első) jogsértés vonatkozásában - a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátaira figyelemmel - a sérelemdíj felemelésére vonatkozó fellebbezést meghaladóan az elsőfokú ítélet keresetnek helyt adó, illetve a keresetet részben elutasító rendelkezéseit nem bírálta felül (Pp. 253. § (3) bekezdés).

A fellebbezéssel érintett körben az elsőfokú ítélet indokolása - szemben a fellebbezésben foglaltakkal - nem sérti a Pp. 221. §-ában foglaltakat, abból az elsőfokú bíróság jogi álláspontja - a második jogsértéssel összefüggésben is - maradéktalanul megállapítható volt, így a fellebbezésben jelzettek az elsőfokú bíróság ítéletének felülbírálatát nem akadályozták.

Az elsőfokú bíróság a jogvita elbírálásához szükséges és egyben elégséges körben a tényállást feltárta, azt helyesen állapította meg. Érdemi döntése - az első jogsértés miatt alkalmazott sérelemdíj mértéke kivételével - annak indokolására is kiterjedően helytálló, emiatt az ítélet tábla kizárólag a sérelemdíj mértéke és a fellebbezésben előadottak kapcsán mutat rá az alábbiakra.

I.

A 2017 márciusában elkövetett jogsértés:

A 2017 márciusában elkövetett jogsértés vonatkozásában kizárólag annak tárgyában kellett az ítéletábrának állást foglalni, hogy az elsőfokú bíróság által a keresethez képest alkalmazott sérelemdíj mértéke mennyiben feleltethető meg a hasonló ügyekben a bírói gyakorlat által kidolgozott elveknek.

Kiemeli az ítéletábrá, hogy miután az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, önmagában az, hogy az összecszerűség vonatkozásában nem terjesztett elő védekezést nem tekinthető az alperes elismerésének, így az elsőfokú bíróság a felperes által sajátosan felfogott értelemben sem terjeszkedett túl a kereseti kérelmen és ellenkérelmen döntése meghozatalakor (Pp. 215. §).

Az elsőfokú bíróság helyesen hívta fel a sérelemdíj mértéke tekintetében a jogalkotó által is irányadónak tekintett körülményeket (Ptk. 2:52. § (3) bekezdés), s arra is helytállóan mutatott rá, hogy a konkrét jogsértéshez a köztudomás szerint kapcsolható személyiségi hátrányokat meghaladó hátrányt a felperes a per során nem igazolt, így az ítéletábrának is kizárólag abban kellett állást foglalnia, hogy az elsőfokú bíróság által felhívott ügynevezett „köztudomás-doktrína” szerint meghatározott sérelemdíj mértéke arányos-e a felperest ért jogsértéshez a köztudomás szerint kapcsolódó hátrányokkal.

Helyesen mutatott rá a felperes, hogy a többségi bírói gyakorlatban a sérelemdíj legalacsonyabb összege 50.000 forint (Kúria Pfv.IV.20.903/2016/7. számú ítélet, Fővárosi Ítéletábrá 1.Pf.20.194/2015/3/II.; Fővárosi Ítéletábrá 32.Pf.20.345/2017/6-II.), melynek alkalmazása - a konkrét esetben - azonban valóban nem áll arányban a jogsértés súlyával, és nem alkalmas a sérelemdíj funkcióinak betöltésére sem.

E körben helyesen hivatkozott arra a felperes, hogy nem értékelte kellő súllyal az elsőfokú bíróság azt, hogy a jogsértésre nagy nyilvánosság előtt került sor, s az a felperes szakmai tevékenységével állt összefüggésben, illetve a jogsértő egy önkormányzat volt, melynek tevékenységéhez egyfajta hitelesség, közbizalmi jelleg is kapcsolódik. Értékelendő az is, hogy a jogsértés okozta sérelem a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés a.) pontja szerinti megállapítással, illetve a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés c.) pontja szerinti elégtételnyújtásával részben orvoslódott.

Ugyanakkor - a későbbiekben részletesen kifejtettek szerint (II. pont) - tévesen hivatkozott arra az alperes, hogy a jogsértő tevékenység ismétlődő, fokozódó volt.

Mindezen szempontokat együttesen értékelve az ítéletábrá akként foglalt állást, hogy - a sérelemdíj funkcióit is figyelembe véve - 200.000 forint az, ami alkalmas a felperes által elszenvedett sérelem kompenzálására, megfelelő társadalmi elítélést tükröz a jogsértővel szemben, így a jogsértéssel arányban álló magánjogi szankciónak is tekintendő.

II.

A 2017 nyarán megjelent cikk:

A 2017 nyarán megjelent cikk vonatkozásában az ítéletábrá osztja az elsőfokú bíróság jogi álláspontját, azt - elsődlegesen a fellebbezésben foglaltakra tekintettel - az alábbiakkal egészíti ki.

Egy közérdeklődésre számot tartó intézmény kapcsán nem kifogásolható, hogy az alperesi önkormányzat beszámolt a történekről. Kiemeli az ítélet, hogy a tényállítást tartalmazó megnyilvánulások részei a szólásszabadságnak. Valamely tény közlése is kifejezhet személyes véleményt, másrészt tényközlések nélkül a véleményformálás is ellehetetlenülne, a tények közlése ugyanis tipikusan a vélemény alapja. A vélemény-nyilvánítás szabadsága kiterjed a tények közlésére is, a kritika a bírálat szabadsága szintjéig, de nem vonatkozhat a tények meghamisítására. A sérelmezett cikk pedig a fentiek szerint a kritikán túlmutató valótlan tényállítást nem tartalmaz.

A kereset tárgyát képező cikk nem konkrétumok nélkül, hanem a belső ellenőri jelentés megállapításaira támaszkodva minősítette a felperes gazdálkodását a pénzügyek terén hanyagnak. A cikk egészét értékelve a „**hanyag kezelés**” kifejezést - a társadalmilag kialakult közfelfogás szerint vizsgálva - helyesen minősítette az elsőfokú bíróság véleménynek. (PK 12. számú állásfoglalás II. pont) Az annak alapjául felsorakoztatott tényekből az olvasó számára is egyértelmű, hogy a belső ellenőrzés nem valamely meg nem történt gazdasági cselekmény elszámolását róta a felperes terhére, hanem a számviteli fegyelem és a bizonylati rend betartásának hiányosságait. Az is egyértelmű a cikkből, hogy az idézetként megjelenített belső ellenőri megállapítások az írásban elkészült jelentéshez kapcsolódóak. („idézve a jelentést”)

„**A volt cégvezető a társaság pénzügyeit rendkívül hanyagul kezelte**” kitétel a belső ellenőr által a 2017. május 23. napján tartott nyilvános ülésen előadottak alapján („sajnos nagyon hiányos volt a rendelkezésre álló anyag... szóval nem egy rendezett, nem egy biztos gazdálkodást tükröztek az anyagok.” „A pénztár hanyagul volt kezelve” „... úgy hogy eléggé hanyag gazdálkodás történt”) megfogalmazott, az alperes véleményét tükröző összegzés csupán. A belső ellenőr valóban nem szerepeltette jelentésében a pénzügyek hanyag kezelése mellett a „rendkívül” jelzőt, azonban annak alkalmazása a feltárt számos hiányosság fényében nem kifogásolható. E jelzős szerkezet nem a tényeket már elferdítő módon túlzó, alkalmazásával az ellenőrzés során megállapított tények nem váltak bűncselekmény felperes általi elkövetését sugalló, tudatosan hamis közléssé.

A fentiekre tekintettel az ítélet, a Pp.253.§ (2) bekezdése alapján az elsőfokú ítélet fellebbezett rendelkezéseit az első jogsértés vonatkozásában alkalmazott sérelemdíj mértéke tekintetében részben megváltoztatta, ezt meghaladóan az elsőfokú ítélet fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyta.

Miután a kisebb részben megváltozott pernyertességi arány felel meg az elsőfokú ítéletben rögzített (22%-78%) pernyertességi aránynak, ezért az ítélet az elsőfokú ítélet elsőfokú perköltségeire és a feljegyzett illetékekre vonatkozó rendelkezéseit nem érintette.

A felperes fellebbezése az első jogsértés kapcsán (450.000 forint perérték) 150.000 forint erejéig bizonyult alaposnak, míg a második jogsértés (600.000 forint perérték) kapcsán nem volt alapos.

A felperes pervesztessége arányában köteles a Pp.81.§ (1) bekezdése alapján - a pernyertességére eső költsége beszámítása amellest - az alperes másodfokú eljárási költségeinek a magtérítésére. Az ítélet, a másodfokú eljárás költségét mindkét peres fél vonatkozásában az őket képviselő ügyvéd munkadíjában a 32/2003 (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bek. a) pontja, 3.§ (4) és (6) bekezdése és 4/A.§-a alapján a kifejtett tevékenységgel arányban határozta meg, s a felperest a terhére mutató különbözet szerint marasztalta.

A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési illeték felperes pervesztességére eső részének megfizetésére a felperes a 6/1986 (VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján köteles, míg a pernyertességére eső fellebbezési illeték az IM rendelet 14.§-a alapján az állam terhén marad.

Győr, 2018. október 4.

Dr. Lezsák József sk.
a tanács elnöke

Dr. Mészáros Zsolt sk.
előadó bíró

Dr. Maurer Ádám sk.
bíró

A kiadmány hitelül:
Kiadó